यथाज्येष्ठं यथाश्रेष्ठं पूजयेर्व्वचनान्मम । आचार्य्यं पूजयित्वा च केतुं सर्व्वधनुष्मतां ।
हतं मयाऽद्य शंसेथा धृष्टद्युम्नं नराधिप । परिष्वजेथा राजानं बाह्लीकं सुमहारथं ।
सैन्धवं सोमदत्तञ्च भूरिश्रवसमेव च । तथा पूर्व्वगतानन्यान् स्वर्गे पार्थिवसत्तमान् ।
अस्मद्वाक्यात् परिष्वज्य संपृच्छेस्त्वमनामयं । ५२५
॥ सञ्जय उवाच ॥ इत्येवमुक्त्वा राजानं भग्नसक्थमचेतनं । अश्वत्थामा समुद्वीक्ष्य पुनर्व्वचनमब्रवीत् ।
दुर्य्योधन जीवसि त्वं वाक्यं श्रोत्रसुखं शृणु । सप्तपाण्डवतः शेषा धार्त्तराष्ट्रास्त्रयो वयं ।
ते चैव भ्रातरः पञ्च वासुदेवोऽथ सात्यकिः । अहञ्च कृतवर्म्मा च कृपः सारद्वतस्तथा ।
द्रौपदेया हताः सर्व्वे धृष्टद्युम्नस्य चात्मजाः । पाञ्चाला निहताः सर्व्वे मत्स्यशेषाश्च भारत ।
कृते प्रतिकृतं पश्य हतपुत्रा हि पाण्डवाः । सौप्तिके शिविरं तेषां हतं सनरवाहनं । ५३०
मया च पापकर्म्माऽसौ धृष्टद्युम्नो महीपते । प्रविश्य शिविरं रात्रौ पशुमारेण मारितः ।
दुर्य्योधनस्तु तां वाचं निशम्य मनसः प्रियां । प्रतिलभ्य पुनश्चैत इदं वचनमब्रवीत् ।
न भेऽकरोत्तद्भाङ्क्ष्यो न कर्णो न च ते पिता । यस्त्वया कृपभोजाभ्यां सहितेनाद्य मे कृतं ।
स च सेनापतिः क्षुद्रो हतः सार्द्धं शिखण्डिना । तेन मन्ये मघवता सममात्मानमद्य वै ।
स्वस्ति प्राप्नुत भद्रं वः स्वर्गे नः सङ्गमः पुनः । इत्येवमुक्त्वा तूष्णीं स कुरुराजो महामनाः । ५३५
प्राणानुपासृजद्वीरः सुहृदां दुःखमुत्सृजन् । अपाक्रामद्दिवं पुण्यां शरीरं क्षितिमाविशत् ।
एवं ते निधनं यातः पुत्रो दुर्य्योधनो नृप । अग्रे यात्वा रणे शूरः पश्चाद्विनिहतः परैः ।
तथैव ते परिष्वक्ताः परिष्वज्य च ते नृपं । पुनः पुनः प्रेक्षमाणाः स्वकानारुरुहुरथान् ।
इत्येवं द्रोणपुत्रस्य निशम्य करुणां गिरं । प्रत्यूषकाले शोकार्त्ताः प्राद्रवन्नगरं प्रति ।
एवमेष क्षयो वृत्तः कुरुपाण्डवसेनयोः । घोरो विशसनो रौद्रो राजन् दुर्म्मन्त्रिते तव । ५४०
तव पुत्रे गते स्वर्गं शोकार्त्तस्य ममानघ । ऋषिदत्तं प्रणष्टं तद्दिव्यदर्शित्वमद्य वै ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इति श्रुत्वा स नृपतिः पुत्रस्य निधनन्तदा । निश्वस्य दीर्घमुष्णञ्च ततश्चिन्तापरोऽभवत् ।
इति श्रीमहाभारते सौप्तिकपर्व्वणि दुर्य्योधनप्राणत्यागे नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥

॥ अथ ऐषीकपर्व्व ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तस्यां रात्र्यां व्यतीतायां धृष्टद्युम्नस्य सारथिः । शशंस धर्म्मराजाय सौप्तिके कदनं कृतं ।
॥ सूत उवाच ॥ द्रौपदेया हता राजन् द्रुपदस्यात्मजैः सह । प्रमत्ता निशि विश्वस्ताः स्वपन्तः शिविरे स्वके ।
कृतवर्म्मणा नृशंसेन गौतमेन कृपेण च । अश्वत्थाम्ना च पापेन हतं वः शिविरं निशि । ५४५
एतैर्नरगजाश्वानां प्रासशक्तिपरश्वधैः । सहस्राणि निकृन्तद्भिर्निःशेषन्ते बलं कृतं ।
छिद्यमानस्य महतो वनस्येव परश्वधैः । शुश्रुवे सुमहान् शब्दो बलस्य तव भारत ।